

Nationalräkenskaper 2013

Bruttonationalprodukten minskade med 1,2 procent i fjol

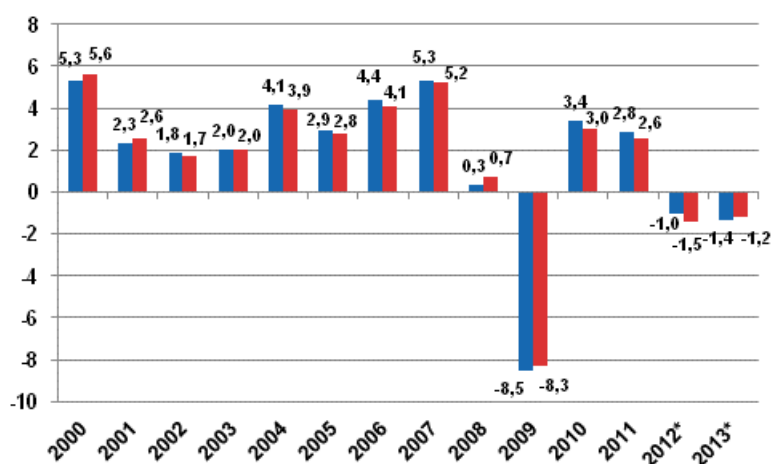
Korrigerad 30.9.2014. De korrigerade punkterna är markerade med rött.

Enligt Statistikcentralens reviderade preliminära uppgifter minskade volymen av bruttonationalprodukten med 1,2 procent år 2013. Enligt de första preliminära uppgifterna som publicerades i mars var minskningen 1,4 procent. Nationalprodukten reviderades, eftersom nya uppgifter erhöles om insatsförbrukningen för industrin och övriga branscher.

År 2012 minskade bruttonationalproduktens volym med 1,5 procent, medan den tidigare uppskattades ha minskat med 1 procent. Revideringen var delvis en följd av minskade forsknings- och utvecklingsutgifter.

Nationalräkenskaperna har övergått till det nya räkenskapssystemet ENS 2010, som används i Europeiska unionen, och de nya tidsserierna har beräknats retroaktivt fr.o.m. år 1975. De viktigaste ändringarna i tidsserien beskrivs på ingångssidan till statistiken under [Ändringar i denna statistik](#).

Bruttonationalprodukten, volymförändring i procent, enligt det gamla räkenskapssystemet ENS95 (vänster stapel) och enligt det nya räkenskapssystemet ENS2010 (höger stapel)

Produktionen minskade i fjol för andra året i följd och var på samma nivå som år 2006. Volymen av förädlingsvärdet minskade inom nästan alla huvudnäringsgrenar, bl.a. inom tillverkning, byggverksamhet,

handel, transport, hotell- och restaurangverksamhet, finansierings- och försäkringsverksamhet samt inom uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster. Volymen av förädlingsvärdet ökade mest inom stål- och metallframställning, den kemiska industrin och skogsindustrin.

Efterfrågeposterna i samhällsekonomin var antingen på samma nivå som året innan eller minskade. Volymen av konsumtionsutgifterna var oförändrad. De privata konsumtionsutgifterna sjönk med 0,7 procent, medan de offentliga steg med 1,5 procent. Överföringen av Rundradion från företagssektorn till statsförvaltningen minskade de privata konsumtionsutgifterna och ökade de offentliga.

Investeringsvolymen minskade med **4,8 procent**. Investeringarna i nästan alla varutyper minskade. Bara investeringarna i anläggningar samt transportmedel ökade något. Investeringskvoten, dvs. investeringarna i förhållande till bruttonationalprodukten, var 21,2 procent enligt de förnyade nationalräkenskaperna, dvs. på sin lägsta nivå efter år 1996.

Exportvolymen minskade med 1,7 procent och importvolymen med 2,5 procent. Volymerna av varuexport och -import ökade något, men exporten och importen av tjänster minskade klart.

Driftsöverskottet, som beskriver vinster från företagets huvudsakliga verksamhet, var på samma nivå som året innan. Företagens nettoinbesparing minskade med 1,4 miljarder euro från året innan. De icke-finansiella företagens nettoutlåning, dvs. den finansiella ställningen, visade ett överskott på 4,3 miljarder euro. Företagens fasta investeringar inom landet minskade i fjol med 9 procent, vilket gjorde att den finansiella ställningen blev bättre.

Den offentliga sektorns ekonomi visade i fjol ett underskott på **4,9 miljarder** euro. Underskottet var **2,4 procent** av bruttonationalprodukten. Statsförvaltningens underskott var 7 miljarder euro och kommunernas och samkommunernas 1,6 miljarder euro. Däremot visade arbetspensionsanstaltens ekonomi ett överskott på **3,7 miljarder euro**.

Den offentliga ekonomins andel av bruttoförelägningsvärdet, som beskriver storleken av den offentliga ekonomin, var 21,2 procent.

Hushållens disponibla inkomst minskade i fjol reellt med **0,2 procent**. Hushållens justerade disponibla inkomst, som beskriver den ekonomiska välfärden, minskade i fjol reellt med 0,3 procent. Utöver nettoinkomster omfattar den också välfärdstjänster, såsom utbildnings- och hälsovårdstjänster samt sociala tjänster, som den offentliga sektorn och organisationer producerar för hushållen.

Hushållens löneinkomster ökade med en halv procent och sociala förmåner med 5,8 procent. Hushållens kapital- och företagarincome steg med 3,2 procent.

[Nationalräkenskaper 2004–2013, tabeller, pdf](#) (in English)

Innehåll

1. Bruttonationalprodukten minskade med 1,2 procent i fjol.....	4
1.1. Produktion minskade inom de flesta näringsgrenar.....	4
1.2. Efterfrågan genererade inte tillväxt.....	5
1.3. Arbetsinsatsen minskade i fjol.....	5
1.4. Priserna steg något.....	5
1.5. Nationalinkomsten sjönk reellt med 1,6, procent.....	5
1.6. Företagens vinster oförändrade.....	5
1.7. Den offentliga ekonomins underskott var 2,3 procent av bruttonationalprodukten.....	6
1.8. Ökningen av hushållens realinkomster har stannat av.....	7
1.9. Fortsatt underskott i bytesbalansen.....	8
1.10. Följande revideringar i januari 2015.....	8

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Bruttonationalprodukt (BNP) till marknadspris 1975-2013*.....	9
---	---

Figurer

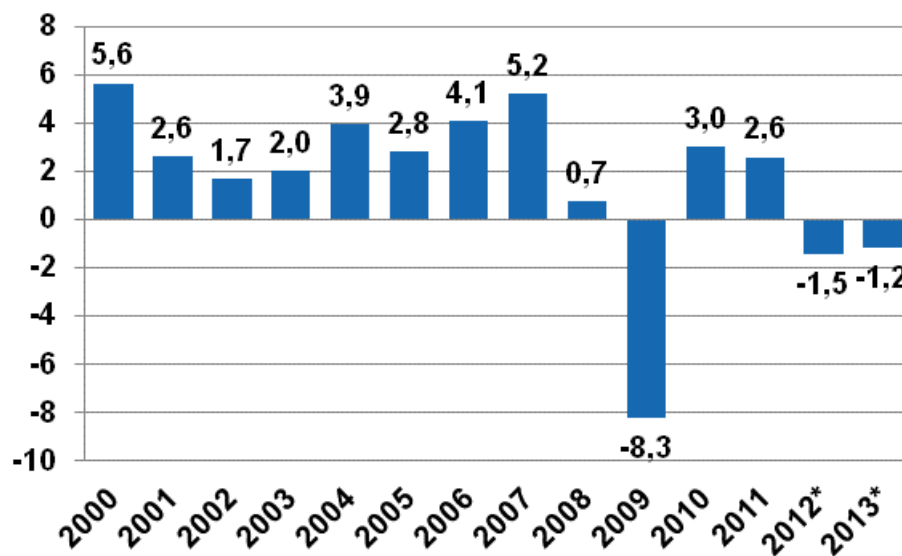
Figur 1. Bruttonationalproduktens volymförändring på årsnivå, procent.....	4
Figur 2. Företag, rörelsevinst av egentlig verksamhet före skatter och dividender o.d. (=driftsöverskott, vänster stapel) och efter skatter och dividender o.d. (=nettoinbesparing, höger stapel) miljarder euro.....	6
Figur 3. Den offentliga sektorns överskott/underskott, procent av bruttonationalprodukten.....	7
Figur 4. Årsförändring av hushållens justerade realinkomst, procent.....	8

1. Bruttonationalprodukten minskade med 1,2 procent i fjol

Enligt Statistikcentralens reviderade preliminära uppgifter minskade volymen av Finlands bruttonationalprodukt med 1,2 procent år 2013. Enligt de första preliminära uppgifterna som publicerades i mars var minskningen 1,4 procent. Nationalprodukten reviderades, eftersom nya uppgifter erhöles om insatsförbrukningen för industrin och övriga branscher.

År 2012 minskade bruttonationalproduktens volym med 1,5 procent, medan den tidigare uppskattades ha minskat med 1 procent. Revideringen var delvis en följd av minskade forsknings- och utvecklingsutgifter.

Figur 1. Bruttonationalproduktens volymförändring på årsnivå, procent

Nominellt uppgick bruttonationalprodukten, dvs. förädlingsvärdet vid produktionen av varor och tjänster, i fjol till 201 miljarder euro och översteg därmed för första gången 200 miljarder euro.

Hushållens justerade disponibla inkomst, som beskriver den ekonomiska välfärden, minskade i fjol reellt med 0,3 procent. Utöver nettoinkomster omfattar hushållens justerade inkomst också välfärdstjänster, såsom utbildnings- och hälsovårdstjänster samt sociala tjänster, som den offentliga sektorn och organisationer producerar för hushållen.

Nationalräkenskaperna har övergått till det nya nationalräkenskapssystemet ENS 2010, som används i Europeiska unionen, och de nya tidsserierna har beräknats retroaktivt fr.o.m. år 1975. De viktigaste ändringarna i tidsserien beskrivs i offentliggörandet av statistiken under Ändringar i denna statistik.

1.1. Produktion minskade inom de flesta näringsgrenar

Produktionen minskade i fjol för andra året i följd och var på samma nivå som år 2006. Volymen av förädlingsvärdet minskade inom nästan alla huvudnäringsgrenar, bl.a. inom tillverkning, byggverksamhet, handel, transport, hotell- och restaurangverksamhet, finansierings- och försäkringsverksamhet samt inom uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster. Volymen av förädlingsvärdet ökade mest inom stål- och metallframställning, den kemiska industrin och skogsindustrin.

Sett till löpande priser ökade förädlingsvärdet mest inom stål- och metallframställning, energiförsörjning, hälsovårdstjänster och sociala tjänster samt inom fastighetsbranschen. Förädlingsvärdet minskade mest inom tillverkning av maskiner och utrustning, finansierings- och försäkringsverksamhet samt husbyggnad.

1.2. Efterfrågan genererade inte tillväxt

Efterfrågeposterna i samhällsekonomin var antingen på samma nivå som året innan eller minskade. Volymen av konsumtionsutgifterna var oförändrad. De privata konsumtionsutgifterna minskade med 0,7 procent, varav 0,4 procentenheter till följd av avskaffandet av tv-licensavgiften och införandet av rundradioskatten. Volymen av offentliga konsumtionsutgifter ökade med 1,5 procent, varav omkring 1 procentenhet till följd av samma förändring.

Investeringsvolymen minskade med 4,9 procent. Investeringarna i nästan alla varutyper minskade. Bara investeringarna i anläggningar samt transportmedel ökade något. Investeringskvoten, dvs. investeringarna i förhållande till bruttonationalprodukten, var 21,2 procent enligt de förnyade nationalräkenskaperna, dvs. på sin lägsta nivå efter år 1996.

Exportvolymen minskade med 1,7 procent, importvolymen med 2,5 procent. Volymerna av varuexport och -import ökade något, men exporten och importen av tjänster minskade klart.

1.3. Arbetsinsatsen minskade i fjol

Enligt nationalräkenskaperna minskade antalet sysselsatta i fjol med 38 000 personer. Arbetsplatserna minskade mest inom fabriksindustrin och handeln och ökade inom hälsovårdstjänster och sociala tjänster. Antalet arbetade timmar minskade med 80 miljoner timmar, dvs. med nästan 2 procent.

Arbetsproduktiviteten inom hela samhällsekonomin, dvs. bruttoföreläggsvärdet till fasta priser dividerat med arbetade timmar, förbättrades i fjol med 0,6 procent.

1.4. Priserna steg något

Prisnivån inom hela samhällsekonomin steg med 2,4 procent i fjol, mätt med prisindexet för bruttonationalprodukten.

Konsumentprisindexet steg med 1,5 procent, medan prisindexet för hushållens konsumtionsutgifter inom nationalräkenskaperna steg med 2,6 procent. I nationalräkenskaperna mäts priset på boendetjänster med hyresförändringar, medan man i konsumentprisindexet också beaktar utgifterna för ägarboende. Också prisutvecklingen av försäkrings- och finansieringstjänster mäts på ett annat sätt i nationalräkenskaperna än i konsumentprisindexet.

Bytesförhållandet förbättrades med 0,3 procent, då importpriserna sjönk något mer än exportpriserna.

1.5. Nationalinkomsten sjönk reellt med 1,6, procent

I fjol ökade nettonationalinkomsten nominellt med 0,8 procent och var 30 000 euro per capita. Bruttonationalinkomsten minskade reellt med 1,6 procent. Finlands bruttonationalinkomst var i fjol 202 miljarder euro, dvs. något större än bruttonationalprodukten. Också bruttonationalinkomsten minskade reellt i fjol.

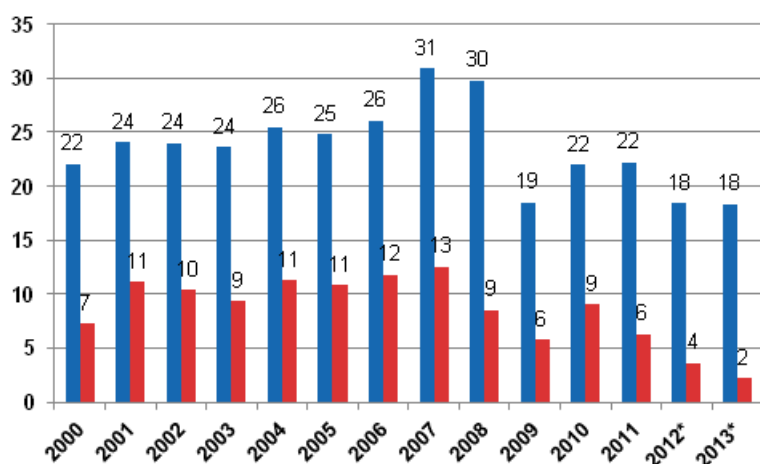
Hushållens löneinkomster ökade år 2013 med en halv procent och arbetsgivarnas kollektiva avgifter med 1 procent. Sammanlagt var löntagaresättningarnas andel av nationalinkomsten 61,9 procent. Föregående år var andelen 62 procent. Kapital- och företagarinkomsterna inom samhällsekonomin minskade med 1,2 procent och deras andel av nationalinkomsten sjönk till 21,8 procent. Föregående år var andelen 22,3 procent.

1.6. Företagens vinster oförändrade

Driftsöverskottet som beskriver vinster från företagets huvudsakliga verksamhet var på samma nivå som året innan. Företagens företagarinkomst ökade däremot med 5 procent eftersom utländska investeringar uppskattades ha genererat mera vinst än tidigare. I företagarinkomsten beaktas också kapitalinkomster och betalda räntor och den motsvarar grovt vinsten före skatter och dividender.

Företagen betalade i fjol 9 procent mer både i direkta skatter och i dividender jämfört med året innan. Företagens nettoinbesparing minskade med 1,4 miljarder euro från året innan.

Figur 2. Företag, rörelsevinst av egentlig verksamhet före skatter och dividender o.d. (=driftsöverskott, vänster stapel) och efter skatter och dividender o.d. (=nettoinbesparing, höger stapel) miljarder euro

Företagens nettoutlåning, dvs. finansiella ställning, visade ett överskott på 4,3 miljarder euro, året innan var överskottet 3,6 miljarder euro. Företagens fasta investeringar inom landet minskade i fjol med 9 procent, vilket gjorde att den finansiella ställningen blev bättre.

De finansiella företagens ränteintäkter netto (de indirekt mätta finansiella tjänsterna) var på oförändrad nivå, men provisionsintäkterna ökade. Kredit- och inlåningsstocken ökade ytterligare, men räntenivån var lägre än året innan. De finansiella företagens och försäkringsföretagens finansiella ställning var i balans, medan den året innan visade ett överskott på 1,2 miljarder euro. Förra årets överskott blev större på grund av skatteåterbäringar av engångsnatur och överskottet år 2013 minskade bland annat p.g.a. ökade interna utgifter inom bankkoncernerna.

1.7. Den offentliga ekonomins underskott var 2,3 procent av bruttonationalprodukten

I fjol visade statsförvaltningens finansiella ställning för femte året i rad ett betydande underskott. Underskottet (nettoupplåning) var 7 miljarder euro, året innan var det 7,3 miljarder euro.

Statens skatteinkomster steg med 4 procent. Skatteinkomsterna steg mest på grund av att mervärdesskatten höjdes med en procentenhet. Också införandet av rundradioskatten och bankskatten ökade skatteinkomsterna.

De löpande transfereringarna till kommuner och samkommuner (inkl. momsåterbäringar) steg med 2,9 procent och transfereringarna till socialskyddsfonder, bl.a. till Folkpensionsanstalten, med 4,4 procent. Däremot minskade ränteutgifterna.

Statens konsumtionsutgifter ökade nominellt med 4,9 procent och investeringarna med 2,4 procent. Största delen av ökningen av utgifterna var en följd av att Rundradion överfördes från företagssektorn till statsförvaltningen fr.o.m. år 2013.

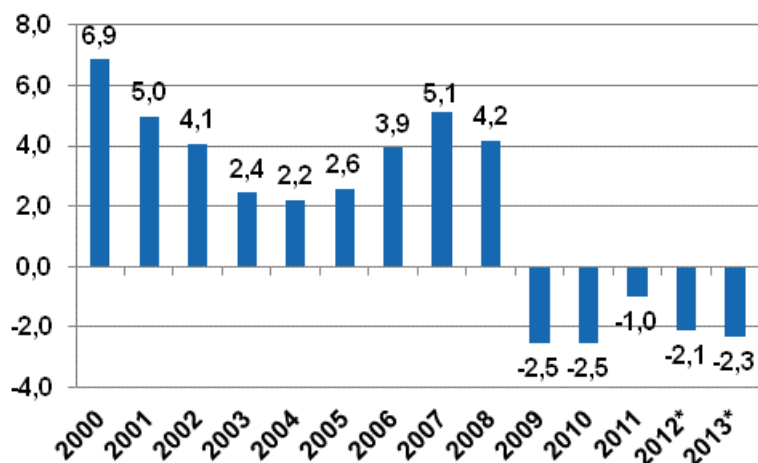
Kommunerna och samkommunerna hade ett underskott på 1,6 miljarder euro, året innan var underskottet 2,1 miljarder euro. Ökningen av skatteinkomsterna med 7,1 procent gjorde att underskottet minskade. Detta berodde på justeringen av kommunernas utdelning. Konsumtionsutgifterna ökade med 2,9 procent och investeringarna med 7,4 procent.

Arbetspensionsanstaltens överskott minskade från året innan. Överskottet var nu 3,8 miljarder euro, medan det året innan var 4,8 miljarder euro. I överskottet ingår inte förändringar i investeringarnas värde. Pensionsavgiftsintäkterna ökade mindre än tidigare, dvs. med 1,5 procent, medan arbetspensionerna

som arbetspensionsanstalterna betalar ökade med 7,1 procent. Övriga socialskyddsfonders finansiella ställning var i balans, medan den föregående år visade ett överskott på 0,4 miljarder euro.

Sammantaget visade den offentliga sektorns finansiella ställning, dvs. nettoutlåning, ett underskott på 4,7 miljarder euro, medan underskottet året innan var 4,2 miljarder euro. Underskottet var i fjol 2,3 procent av bruttonationalprodukten.

Figur 3. Den offentliga sektorns överskott/underskott, procent av bruttonationalprodukten

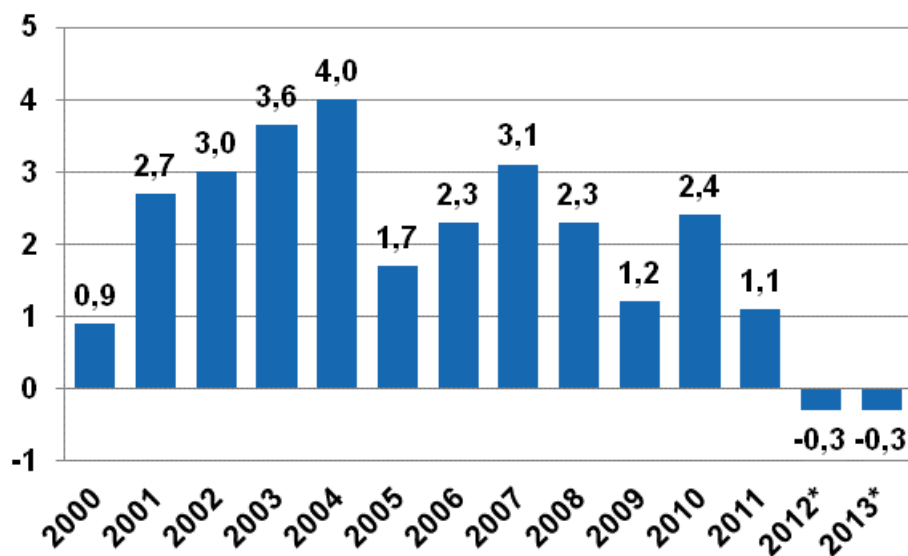
Den offentliga ekonomins andel av bruttoförelägningsvärdet, som beskriver storleken av den offentliga ekonomin, var 21,2 procent. De offentliga utgifterna i förhållande till bruttonationalprodukten steg till 57,8 procent. Föregående år var förhållandet 56,3 procent.

Skattekvoten, dvs. skatterna och avgifterna av skattenatur i förhållande till bruttonationalprodukten, var i fjol 44 procent. Skattekvoten ökade med 1,2 procentenheter från året innan.

1.8. Ökningen av hushållens realinkomster har stannat av

Hushållens disponibla inkomst ökade år 2013 nominellt med 1,9 procent, men minskade reellt med 0,6 procent. Hushållens justerade disponibla inkomst ökade nominellt med 2 procent, men minskade reellt med 0,3 procent. I den justerade inkomsten ingår också välfärdstjänster, såsom utbildnings- och hälsovårdstjänster samt sociala tjänster, som den offentliga sektorn och olika organisationer producerar för hushållen.

Figur 4. Årsförändring av hushållens justerade realinkomst, procent

Hushållens löneinkomster ökade med en halv procent och sociala förmåner med 5,8 procent. Lönesumman ökade på grund av att inkomstnivån steg, då sysselsättningen minskade. De sociala förmånerna ökade bl.a. på grund av att antalet pensionärer och arbetslösa steg. Hushållens kapital- och företagarkinomster steg med 3,2 procent.

Hushållens direkta skatter ökade med 4,1 procent, dvs. mer än inkomsterna.

Hushållens konsumtionsutgifter ökade nominellt med 1,9 procent år 2013. Mest ökade utgifterna för boende och livsmedel. För köp av bil samt för inredning och rutinunderhåll av bostaden användes mindre pengar än tidigare. Konsumtionsutgifterna var mindre än den disponibla inkomsten. Sparkvoten, dvs. sparande i förhållande till den disponibla inkomsten, var positiv år 2013 dvs. 1,4 procent.

Hushållens fasta investeringar minskade nominellt med 0,7 procent eftersom bostadsbyggandet minskade. Hushållens finansiella ställning visade ett underskott på 3,9 miljarder euro, medan underskottet året innan var 4,6 miljarder euro.

Hushållens skuldsättningsgrad var 118,2 procent i slutet av år 2013, dvs. den ökade med 1 procentenhet under året. Skuldsättningsgraden är förhållandet mellan lånen enligt finansiella räkenskaper och den disponibla nettoinkomsten under året.

1.9. Fortsatt underskott i bytesbalansen

Underskottet i Finlands bytesbalans var i fjol 4,1 miljarder euro, medan underskottet året innan var 3,8 miljarder euro. Varuhandeln visade ett underskott på 0,4 miljarder euro, då också importen värderas till fob-pris (exportlandets gräns) och inte till cif-pris (importlandets gräns) i motsats till värderingen i tullens utrikeshandelsstatistik.

Handelsbalansen för tjänster visade ett underskott på 1,5 miljarder euro. Något mindre kapitalinkomster erhöles från utlandet än vad som betalades till utlandet. Till utlandet betalades betydligt mer i transfereringar än vad som betalades från utlandet.

1.10. Följande revideringar i januari 2015

Nationalräkenskaperna för åren 2012 och 2013 revideras nästa gång i januari 2015.

De reviderade preliminära uppgifterna baserar sig på de uppgifter om den ekonomiska utvecklingen som var tillgängliga 4.7.2014. Mer detaljerade uppgifter om metoderna inom nationalräkenskaperna finns på Statistikcentralens webbsidor: http://tilastokeskus.fi/til/vtp/men_sv.html.

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Bruttonationalprodukt (BNP) till marknadspris 1975-2013*

År	Till löpande priser, milj. EUR	Till referensårs 2010 priser, milj. EUR	Värdförändring, %	Volymförändring, %	Prisförändring, %	BNP per capita, EUR
1975	18 154	78 581	.	.	.	3 853
1976	20 615	78 988	13,6	0,5	13,0	4 362
1977	22 627	79 268	9,8	0,4	9,4	4 775
1978	25 065	81 759	10,8	3,1	7,4	5 274
1979	29 070	87 630	16,0	7,2	8,2	6 101
1980	33 682	92 601	15,9	5,7	9,6	7 047
1981	38 094	93 799	13,1	1,3	11,7	7 936
1982	42 831	96 695	12,4	3,1	9,1	8 873
1983	47 790	99 714	11,6	3,1	8,2	9 842
1984	53 498	102 918	11,9	3,2	8,5	10 959
1985	58 285	106 558	8,9	3,5	5,2	11 890
1986	62 740	109 463	7,6	2,7	4,8	12 757
1987	67 751	113 359	8,0	3,6	4,3	13 737
1988	76 754	119 265	13,3	5,2	7,7	15 517
1989	85 929	125 333	12,0	5,1	6,5	17 309
1990	91 010	126 181	5,9	0,7	5,2	18 252
1991	86 962	118 717	-4,4	-5,9	1,6	17 345
1992	84 852	114 771	-2,4	-3,3	0,9	16 829
1993	85 748	113 928	1,1	-0,7	1,8	16 925
1994	90 768	118 416	5,9	3,9	1,8	17 839
1995	98 556	123 399	8,6	4,2	4,2	19 295
1996	102 060	127 913	3,6	3,7	-0,1	19 916
1997	110 738	135 911	8,5	6,3	2,1	21 545
1998	120 382	143 288	8,7	5,4	3,1	23 359
1999	126 923	149 656	5,4	4,4	0,9	24 571
2000	136 261	158 089	7,4	5,6	1,6	26 325
2001	144 437	162 170	6,0	2,6	3,3	27 841
2002	148 289	164 895	2,7	1,7	1,0	28 514
2003	151 569	168 183	2,2	2,0	0,2	29 075
2004	158 477	174 786	4,6	3,9	0,6	30 312
2005	164 387	179 646	3,7	2,8	0,9	31 335
2006	172 614	186 930	5,0	4,1	0,9	32 777
2007	186 584	196 623	8,1	5,2	2,8	35 280
2008	193 711	198 040	3,8	0,7	3,1	36 457
2009	181 029	181 664	-6,5	-8,3	1,9	33 908
2010	187 100	187 100	3,4	3,0	0,4	34 885
2011	196 869	191 910	5,2	2,6	2,6	36 536
2012	199 069	189 111	1,1	-1,5	2,6	36 769
2013	201 341	186 831	1,1	-1,2	2,4	37 018

Förfrågningar

Olli Savela 029 551 3316

Tuomas Rothovius 029 551 3360

Ansvarig statistikdirektör:

Leena Storgårds

kansantalous@stat.fi

www.stat.fi

Källa: Nationalräkenskaperna, Statistikcentralen